

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla ucznia klasy V

Formy wypowiedzi

Ocena niedostateczna- uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych

Ocena dopuszczająca- uczeń:

- w formie opowiadania przedstawia wybrany fragment lektury
- odtworzy przebieg wycieczki i uroczystości szkolnej
- potrafi opisać wygląd kolegi (lub innej postaci rzeczywistej) i podać kilka cech charakteru
- zna kompozycję i układ listu
- błędy językowo- stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku jaki włożył w ich napisanie

Ocena dostateczna- uczeń jak wyżej oraz:

- poprawnie wyszuka fragment lektury do charakterystyki postaci
- samodzielnie wypisze z lektury nazwiska bohaterów, nazwy miejsc akcji
- w miarę samodzielnie wypowiada się w szkolnych formach pisemnych (opowiadanie odtwórcze, z dialogiem, opis przedmiotu i postaci, list, zaproszenie)
- w wypowiedziach pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa

Ocena dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- poprawnie redaguje dialog
- samodzielnie redaguje formę sprawozdania, opowiadania twórczego
- dokonuje próby i oceny postaci literackiej (opis postaci z elementami charakterystyki)
- jego wypowiedzi pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo- stylistyczne, logiczne i ortograficzne
- poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy lektury

Ocena bardzo dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- umiejętnie wprowadza dialog do opowiadania
- poprawnie redaguje sprawozdanie z częścią komentującą
- charakteryzuje postać literacką według planu
- poprawnie układa plan kompozycyjny własnej wypowiedzi
- wypowiedzi **pisemne** są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno- językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym

Ocena celująca- uczeń jak wyżej oraz:

- prace literackie (domowe, klasowe)- bezbłędne, zawierające dodatkowe informacje na temat i własne przemyślenia poparte argumentami
- wzorowy styl, bogaty zasób słownictwa, tekst spójny, szata graficzna bez zarzutu

Kształcenie literackie i kulturowe

Ocena niedostateczna- uczeń:

- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu dopuszczającym
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o elementarnym stopniu trudności

Ocena dopuszczająca- uczeń:

- poprawnie czyta i wygłasza tekst poetycki(jego technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu)
 - wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym
 - rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu
 - poprawnie łączy nazwiska autorów z tytułami lektur
- Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń , którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonywanie zadań o niewielkim stopniu trudności

Ocena dostateczna- uczeń jak wyżej oraz:

- rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne
- wskazuje cechy bohaterów
- odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora
- rozumie pojęcia: opis, dialog ,opowiadanie
- zna pojęcia: baśń, bajka
- zna wyróżniki tekstu poetyckiego: rym, rytm, zwrotka, wers
- opanował technikę poprawnego czytania i doskonalił je pod względem dykcji
- intonacji, akcentowania

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się, opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej klasy piątej. Rozwiązuje i wykonuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności.

Ocena dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości
 - wskazuje w narracji elementy dialogu, opowiadania
 - w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne
 - wskazuje przeżycia i stany psychiczne bohaterów
 - czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania
- Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie piątej.

Ocena bardzo dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- zna cechy gatunkowe baśni
 - we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu
 - samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, przesłanie, ideę, temat
 - samodzielnie ocenia i motywuje postępowanie bohaterów
 - rozróżnia uosobienie, ożywienia
 - wypowiedzi ustne są całkowicie poprawne pod względem językowym, merytorycznym i logicznym.
- Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości określony programem nauczania dla klasy piątej.

Ocena celująca- uczeń jak wyżej oraz:

- podejmuje działania twórcze
 - zna najistotniejsze tworzywa sztuki filmowej, teatralnej i radiowej
 - samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania
 - proponuje rozwiązania wykraczające poza materiał programowy
 - jego wypowiedzi ustne są bezbłędne, bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych
- podjeżdżuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach
- Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania dla klasy piątej.

Nauka o języku

Ocena niedostateczna- uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słownictwa, ortografii przewidzianych podstawą programową w klasie piątej.

Ocena dopuszczająca- uczeń:

- rozpoznaje czasownik i określa podstawowe formy przy pomocy nauczyciela
- dostrzega związek czasownika z innymi wyrazami (rzeczownikiem, przysłówkiem, wyrażeniem przyimkowym)
- rozpoznaje rzeczownik i przy pomocy nauczyciela określa przypadek, liczbę i rodzaj
- zna przypadki i pytania, na które odpowiadają
- rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania
- wyodrębnia głoski w wyrazie, rozróżnia samogłoski i spółgłoski, poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu zdań i równoważników zdań
- poprawnie pisze poznane wyrazy na lekcjach ortografii (65- 50%) oraz zna zasady ortograficzne

Ocena dostateczna- uczeń jak wyżej oraz:

- samodzielnie rozpoznaje znane części mowy i określa ich podstawowe formy
- potrafi wyodrębnić w zdaniu związek czasownika z wyrazem określającym
- poprawnie łączy rzeczowniki z przymiotnikami i czasownikami w zależności od rodzaju gramatycznego
- rozumie pojęcie liczebnika, zna podstawowe rodzaje i przykłady
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania (podmiot, orzeczenie, określenie)
- określa podstawowe cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość

Ocena dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- rozumie i rozpoznaje temat i końcówkę w odmianie wyrazu
- dostrzega podstawową oboczność głosek i tematy oboczne na prostych przykładach, samodzielnie rozpoznaje liczebniki w zdaniu, jego typ, poprawnie łączy go w związku a rzeczownikiem
- rozumie stosunki współrzędności i podrzędności zespołów składniowych
- odróżnia związek główny od związku pobocznego
- zna rodzaje określeń: przydawka, dopełnienie, okolicznik i rozumie ich związek z wyrazami określanymi
- rozumie pojęcie związku zgody, rzędu i przynależności
- rozumie pojęcie akcentu i zna podstawową zasadę akcentowania

Ocena bardzo dobra- uczeń jak wyżej oraz:

- całkowicie poprawnie stosuje w zdaniach związki wyrazów nadrzędnych z podrzędnymi
- samodzielnie dostrzega i nazywa związki zgody, rzędu i przynależności
- samodzielnie nazywa i rozpoznaje części zdania na łatwych przykładach
- samodzielnie rozpoznaje zdania współrzędnie i podrzędnie złożone, zdania nadrzędne i podrzędne
- zna wyjątki od podstawowej zasady akcentowania i poprawnie je akcentuje

Ocena celująca- uczeń jak wyżej oraz:

- wykazuje ponadprogramowe umiejętności w zakresie nauki o języku
- samodzielnie rozwiązuje problemy językowe
- bierze udział w konkursach ortograficznych i językowych osiągając w nich sukces (finalista)